

Streefwaarden voor de volksgezondheid

Lessen uit het omgevingsrecht?

Prof. mr. K.J. (Kars) de Graaf
k.j.de.graaf@rug.nl

Brigit Toebes heeft gereageerd op uw commentaar hierop

Brigit Toebes • 1ste
Professor, Health Law in a Global Context
1 mnd • Bewerkt •

In het [TSG | Tijdschrift voor gezondheidswetenschappen](#) publiceerde ik met [Jochen Mierau](#) een artikel over de wettelijke verankering van streefwaarden voor de volksgezondheid

Streefwaarden voor de volksgezondheid

link.springer.com • Leestijd: 6 minuten

Kars de Graaf • U
Professor (Public Law and Sustainability) at University of Groningen

1 mnd

Geweldig. Nu nog een wettelijke regeling voor een (klimaatwetachtige) programmatische aanpak!

Interessant · 3 | Reageren · 1 reactie

Brigit Toebes **Auteur**
Professor, Health Law in a Global Context

1 mnd

Dat wil ik graag eens met je bespreken...

Interessant · 3 | Reageren

Aandachtspunten

[Jochen O. Mierau](#) & [Brigit C.A. Toebes](#)

[TSG - Tijdschrift voor gezondheidswetenschappen](#) (2021) | [Cite this article](#)

1337 Accesses | 15 Altmetric | [Metrics](#)

Samenvatting

In deze bijdrage breken wij een lans voor wettelijk verankerde streefwaarden voor de volksgezondheid, analoog aan de milieuwetgeving. Aanknopingspunten hiertoe zijn te vinden in internationale en nationale beleidsafspraken, zoals de Duurzame ontwikkelingsdoelen en het Nationaal Preventieakkoord. Wettelijke verankering is minder vrijblijvend en biedt een mogelijkheid om de overheid ter verantwoording te roepen.

- > Streefwaarden analoog aan milieuwetgeving?
- > Wm → Omgevingswet?
- > CO2 → Klimaatwet?
- > Overheid ter verantwoording roepen?

Streefwaarden?

- > Overkoepelende term: milieukwaliteitsnorm/eis
 - ‘Een milieukwaliteitsnorm is een al dan niet wettelijk vastgestelde norm, gesteld in het belang van de bescherming van het milieu, die zich primair richt tot de overheid en waarin met behulp van een milieukwaliteitswaarde wordt voorgeschreven aan welke kwaliteit een onderdeel van het milieu op een bepaalde plaats en op een bepaald moment moet voldoen, dan wel bij welke kwaliteit van zo’n onderdeel het treffen van een of meer voorgeschreven overheidsmaatregelen is geboden’ (Spaans, diss. 2002)
- > Nuttig
 - Verontreiniging niet altijd herleidbaar tot specifieke bron. Stelsel van milieukwaliteitsnormen naast bronmaatregelen. Vaak toch toetsingsinstrument!
- > Doorwerking milieukwaliteitseisen bij taken en bevoegdheden
 - 1) grenswaarden in acht nemen, 2) rekening houden met richtwaarden, 3) streefwaarden

Nieuw: Omgevingswet

- > Doelstelling voor fysieke leefomgeving: omgevingswaarde
 - Omgevingswaarde (objectieve termen/meetbare of berekenbare eenheden) bepaalt voor (onderdeel van) fysieke leefomgeving de gewenste staat of kwaliteit, de toelaatbare belasting door activiteiten, de toelaatbare concentratie of depositie van stoffen
 - Resultaatsverplichting, inspanningsverplichting of andersoortige verplichting?
 - Op welk moment? In welk gebied?
- > Gevolg vaststelling omgevingswaarde
 - bij dreigende overschrijding: *programma van maatregelen* vaststellen
 - *monitoringsverplichting*
- > Facultatieve gevolgen (doorwerking in taken en bevoegdheden overheid)
 - vaststellen normen in algemene regels
 - deel maken van toetsingskader vergunningplicht

Klimaatwet?

- > Overkoepelende wet die inzet het behalen van een wettelijk vastgesteld doel voor CO₂-emissiereductie of een plafond van CO₂-emissies instelt, waaraan op een bepaald moment moet zijn voldaan....
- > ... terwijl tegelijkertijd een *governance structuur* wordt geïntroduceerd om langdurig, rechtmatig en effectief klimaatbeleid te verzekeren en waarin wordt voorzien in regels over het vaststellen en wijzigen van (tussen)doelen, het coördineren van implementatie, het waarborgen van voldoende financiering en het stellen van regels over monitoring, verslaglegging en verificatie.

Recent: Klimaatwet NL

- > Reductiedoel (2050) 95% + *streven* naar 49% in 2030 en CO2-neutrale e-productie
 - MvT: doelen bindend, maar niet bij de rechter af te dwingen
 - Geen relatie met (individuele) projecten/besluiten
 - Invulling met Klimaatakkoord
 - Kaderwet om te voldoen aan verplichtingen Parijs en EU

- > Elke 5 jr een Klimaatplan met maatregelen voor 10 jr
- > Elk jaar klimaatnota van Minister
- > Elk jaar wetenschappelijke rapportage PBL
- > Nota en rapport vierde donderdag oktober naar TK: klimaatdag

} Advies RvS

Hoe de overheid ter verantwoording roepen?

- › Kunnen we de overheid beter ter verantwoording roepen?
 - Urgenda-achtige aansprakelijkheid? Klimaatwet: niet de bedoeling!
- › Betwisten dat vastgesteld programma het doel kan behalen?
 - Technisch en juridische ingewikkelde materie
- › Gaan de wettelijke regels er toe leiden dat we de doelen (wel) halen?
 - Organiseren blijvend politiek debat relevant (klimaatdag)
 - Inzet maatschappelijke partijen relevant (klimaatakkoord)
 - Alles groeit (en bloeit) met aandacht?

**rijksuniversiteit
groningen**

faculteit rechtsgeleerdheid

vakgroep staatsrecht, bestuursrecht en
bestuurskunde

Bedankt voor uw aandacht